

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK
TRG AUGUSTA ŠENOE 1
31000 OSIJEK

PROGRAM RADA ZA 2024. GODINU

01/12/2023

Za razdoblje od 01. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. godine planiramo provođenje sljedećih aktivnosti:

- Provedba projekta „Besplatna pravna pomoć za građane Osječko-baranjske županije“ koji se financira sredstvima Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, te praćenje provedbe Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i Zakona o suzbijanju diskriminacije. Svrha projekta je građanima slabijeg imovnog stanja omogućiti pristup besplatnoj pravnoj pomoći (primarna) u svrhu djelotvornog ostvarenja pravne zaštite; Poboljšanje uravnotežene teritorijalne dostupnosti i osiguranje pružanja primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama na četiri lokacije u OBŽ - Osijek, Beli Manastir, Kneževi Vinogradi i Darda. Realizacija ovog cilja podrazumijeva pružanje primarne pravne pomoći koja obuhvaća: opću pravnu informaciju; pravni savjet; sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama; zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima i pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora.
- Obilježavanje i dodjela Nagrade za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava „Krunoslav Sukić“ i Priznanja; 2024. godine obilježavamo 16 godišnjicu utemeljenja Nagrade. Tijekom godina Nagrada i svečanost dodjele postali su prepoznatljivo mjesto okupljanja, proslave i ohrabrenja.
- Provedba institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za razdoblje od 2024-2026 godine - trogodišnja financijska i stručna podrška stabilizaciji i daljnjem organizacijskom i programskom razvoju Centra za mir-Osijek.

- Provedba projekta Learn, Engage, Act: Digital Tools to Prevent and Counter Hate Speech Online LEAD – Online financiran sredstvima CERV Programme. Projekt se bavi potrebom za jačanjem kritičkog mišljenja i vještina digitalne i medijske pismenosti kod mladih, što je uzročno povezano s niskom razinom prijavljivanja i normalizacije govora mržnje na internetu. Projekt će osnažiti mlade, nastavnike, medije i aktiviste na društvenim mrežama u 7 zemalja (Austrija, Bugarska, Cipar, Hrvatska, Italija, Grčka, Rumunjska) da postanu nositelji promjena obučavajući ih da prepoznaju diskurse mržnje i temeljne oblike netolerancije, predrasuda i diskriminacije, koristeći pristup temeljen na pravima, pružajući im inovativne digitalne alate za klasificiranje, dekodiranje i suzbijanje online govora mržnje, te otvarajući prostor za raspravu o online govoru mržnje, promičući stavove i ponašanje koji poštuju ljudska prava i vrijednosti. Projekt uključuje empirijsko istraživanje, zajedničko stvaranje online alata, osobnu i online obuku i aktivnosti potrebne da šira javnost bude upoznata s projektom i njegovom provedbom. Ciljane skupine su mladi od 14-19 godina, edukatori, novinari, aktivisti na društvenim mrežama, b/vlogeri; civilno društvo, pružatelji internetskih usluga. Putem online alata za samoprocjenu izradit ćemo ontologije govora mržnje, koje će se koristiti za razvoj i testiranje interaktivne online igre, Hate Out! s resursima na 7 jezika za prepoznavanje i suzbijanje online govora mržnje. Partneri će pokrenuti niz događaja (LEAD-Online Talks) i online kreativnu kampanju za jačanje svijesti o jezivim učincima govora mržnje u društvu.
- Provedba projekta „CooPeration for achieving third country nationals' financial independence through financial literacy tools and entrepreneurship bootcamps / PLOUTOS“ koji je financiran sredstvima Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF). Cilj projekta PLOUTOS je edukacija i stručno usavršavanje državljana trećih zemalja (dalje u tekstu: DTZ) radi postizanja potpune financijske pismenosti i razumijevanja poslovnog jezika kao i njihove involviranosti, umrežavanja i u konačnici integracije bez poteškoća.

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

Fokus je stavljen na omogućavanje pristupa izvorima financiranja, kroz tečajeve jezika, kontinuirane edukacije o financijskoj pismenosti i poduzetništvu te inovativne skupine alata posebno osmišljene za obuku istih radi poticanja digitalne tranzicije. Hvale vrijedan je to projekt koji teži uključivanju migranata u naše društvo i na tržište rada, uspostavljanju podrške, povezanosti i međusobnog razumijevanja kako između DTZ-a tako i DTZ-a i zajednica domaćina te razbijanju međusobnih strahova i potencijalnih predrasuda.

- Provedba projekta „Arquing at school“ Psychopedagogical Methods to help children (2-18) learn from arguing, Erasmus + KA220-SCH. Cilj projekta je otvoriti transnacionalnu raspravu na temu svađa i sukoba među vršnjacima, s naglaskom na dječake, djevojčice i tinejdžere od 2 do 18 godina, u kontekstu njihovog životnog iskustva u školi. Projekt se provodi u partnerstvu sa FONDATION DES REGIONS EUROPEENNES POUR LA RECHERCHE EN EDUCATION, ET ENFORMATION Belgium, ISTITUTO INTERNAZIONALE DI DIRITTO UMANITARIO Italy, Fondazione Intro Italy, Osnovna škola Ivana Gorana Kovačica Vrbovsko Croatia, Innovate4Future - Centrul pentru Solutii Educationale Avansate Romania, Colegiul National Sfantul Sava Romania, Relationships are Forever Foundation Malta, Maria Regina College Naxxar Induction Hub Malta.
- Provedba projekta „Novi početak - sektorske inovacije za proaktivno, progresivno i utjecajno civilno društvo za zaštitu i promociju ljudskih prava“ koji se financira sredstvima ACF. Projekt ćemo provesti s partnerima Kuća ljudskih prava, Centar za mirovne studije, Inicijativom mladih za ljudska prava. Projekt je usmjeren na uspostavu održivih i inovativnih modela za učinkovitu zaštitu i promociju ljudskih prava kroz institucionalno i pravno zagovaranje, podršku žrtvama kršenja ljudskih prava te javnu komunikaciju i mobilizaciju građana.

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

Cilj mu je povećati društveni i politički utjecaj organizacija za ljudska prava kao odgovor na srozavanje standarda ljudskih prava u Hrvatskoj, sve težu socioekonomsku situaciju te inertnost institucija u iznalaženju "rights based" rješenja za sve kompleksnije političke i socio-ekonomske izazove današnjice.

- Provedba projekta „Forum MIROTVORNA ŠKOLA: Sukob kao prilika – program se oslanja na obrazovnu metodologiju (kurikulum za rješavanje sukoba, program edukativno – studijske posjete, program osnovne obuke odnosno Trening za trenere Sukob kao prilika) i stvaranja/jaćanja strukture koje podržavaju mirotvorstvo u školskom okruženju (kroz projektne aktivnosti, a to su: Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA, Forum MIROTVORNA ŠKOLA, Učenička smotra MIROTVORNA ŠKOLA). Program podržava i promovira školu kao zajednicu koja na temeljima mirotvorstva, kulture nenasilja, solidarnosti i suradnje potiče društvenu uključenost mladih – škola kao zajednica i škola u zajednici.
- Provedba projekta “Rad za opće dobro bez naknade - Socijalna (NE) pravda?!“; financiran sredstvima programa CERV - Impact4Values. Osnovni problem na koji će ovaj projekt utjecati je obveza sudjelovanja korisnika zajamčene minimalne naknade (ZMN) u mjeri rada za opće dobro bez naknade koja je možebitno diskriminatorna i u suprotnosti s ekonomskim i socijalnim pravima te ustavnim načelima Republike Hrvatske. Rješenje za ovaj problem vidimo u fokusiranom multi metodološkom pristupu problemu (istraživanjem, izradom policy preporuka, zagovaranjem, informiranjem, javnom kampanjom i pružanjem direktne podrške korisnicima ZMN) kojim želimo utjecati na izmjenu zakonodavstva tj. ukidanje uvjetovanja socijalne pomoći. Glavni (opći) cilj projekta je ojačati zagovaračku/watchdog ulogu civilnog društva u području socio-ekonomskih prava s fokusom na socijalnu državu oblikovanu Zakonom o socijalnoj skrbi. Dodatni ciljevi projekta su promovirati EU vrijednosti te povećati potporu ranjivim skupinama, konkretno korisnicima ZMN.

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

Projekt ima pet međusobno povezanih aktivnosti: 1. Situacijska analiza o mjeri rada za opće dobro bez naknade; 2. Analiza međunarodnih ugovora i prakse ESLJP o mjeri rada za opće dobro bez naknade; 3. Policy brief; 4. Kampanja informiranja i zagovaranje; 5. Pravno informiranje i savjetovanje korisnika ZMN. Ciljne skupine projekta su: provoditelji politika (područni uredi zavoda za socijalni rad; organizacije civilnog društva za socio-ekonomska ljudska prava; jedinice lokalne (i regionalne) samouprave); Institucije vlasti; mediji; građani/ke; žrtve kršenja ljudskih (socio-ekonomskih) prava tj. korisnici zajamčene minimalne naknade. Projekt provodimo u partnerstvu s Centrom za mirovne studije Zagreb.

- Provedba projekta “Reducing the Excessive usage of pre-trial Detention via Harmonisation & Support to alternatives RELEASE“. Projekt je usredotočen na potporu pravosuđu u državama članicama EU-a, posebno onima koje se nalaze u istočnoj Europi, kako bi se poboljšala suradnja između nadležnih tijela po pitanju pritvora prije suđenja i olakšanje uspostave zajedničkog pristupa pitanju u ovom području. Aktivnosti koje će se provoditi u okviru projekta neće rezultirati samo utvrđivanjem najboljih praksi i metoda rada, već će također olakšati uspostavljanje međusobnog povjerenja između partnerskih država članica. Projekt se provodi u partnerstvu s: Law and Internet Foundation (Sofia, Bugarska), Adam Mickiewicz University (Poznan, Poljska), The Center for Security Studies (Kentro Meleton Asfaleias – KEMEA, Atena, Grčka), The Slovak National Centre for Human Rights (Slovačka), MINISTRY OF JUSTICE, TRANSPARENCY AND HUMAN RIGHTS (Atena, Grčka).
- Provedba projekta „Jednaki jer to možemo“; financiran sredstvima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike – projekt je osmišljen kako bi se pružila psihoemocionalna podrška žrtvama nasilja te provođenje lokalno specifičnih intervencija i umrežavanje službi i organizacija koje pružaju usluge pomoći potrebitima.

Aktivnosti koje ćemo provoditi u okviru projekta su organiziranje konferencije koja će okupiti službe i organizacije koji se bave radom sa žrtvama, čiji je cilj susret stručnjaka i razmjena iskustava, davanje prijedloga za unapređenje rada te umrežavanje sudionika na lokalnoj razini i uspostavljanje profesionalnih veza među stručnjacima. Psihosocijalna savjetodavna pomoć - uključuje dugotrajno praćenje korisnika sukladno potrebama te direktan i individualni rad sa korisničkom skupinom koja za cilj ima emocionalno osnaživanje i podršku pri ponovnoj socijalizaciji. Pružanje pravne podrške kroz direktan rad s korisnicima te izrada letaka sa sigurnosnim planom te kontaktima službi i organizacija koje pružaju pomoć i uslugu žrtvama. Radionice art terapije za djecu i mlade (sveukupno 6 radionica, 12 sati) koji su svjedoci ili žrtve obiteljskog nasilja - sadržavat će edukativne elemente za suočavanje s traumama i razvijanje otpornosti. Projekt provodimo u partnerstvu s Udrugom Betula.

- Provedba projekta “Novi pristup memorijalizaciji”; financiran sredstvima UNDP-a- projektom će se doprinijeti suočavanju s nasljeđem ratne prošlosti i promicanju pomirbe, kao i podizanju svijesti javnosti o ratnim stradanjima stanovništva promicanjem novih oblika memorijalizacije. Opći cilj projekta je izgradnja kulture sjećanja na ratna stradanja iz 1990-ih, u kojoj perspektiva žrtava zauzima središnje mjesto. Ovaj cilj će se ostvariti kroz nove pristupe memorijalizaciji civilnog ratnog stradanja. U neposrednom radu sa žrtvama i članovima njihovih obitelji, projekt će kreirati likovne i literarne radove i video priče koji će biti posvećeni obilježavanju i očuvanju sjećanja na žrtve rata stradanja srpske nacionalne zajednice tijekom rata u Hrvatskoj, kao video priče koje će govoriti o progonu žrtava hrvatske nacionalne manjine u Srbiji s početka devedesetih. To su ujedno i dvije ciljne skupine projekta. Za članove obitelji ubijenih i nestalih osoba srpske nacionalnosti iz Hrvatske bit će organiziran ciklus radionica koji će kombinirati psihološku podršku, narativnu i art terapiju.

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

Kroz ove radionice polaznici će kreativnim radom te likovnim i literalnim izražavanjem uz pomoć mentora i psihološke podrške sudjelovati u izradi likovnih i literarnih radova o poginulim i nestalim članovima njihovih obitelji. Likovni i literarni radovi koji će nastati kroz ove radionice bit će prezentirani na nekoliko javnih događanja koja će se organizirati u suradnji s kulturnim institucijama. Projekt provodimo u partnerstvu s Centrom za razvoj demokratskog društva "Europolis".

- U lipnju 2023. prijavili smo projekt COEXISTA na natječaj CERV-2023-EQUAL. Projekt smo prijavili u partnerstvu s konzorcijem kojem je na čelu Inicijativa - Centar za edukaciju. Projekt je usmjeren na borbu protiv diskriminacije radnika migranata u tri zemlje južne Europe (Hrvatska, Italija i Španjolska) koje kontinuirano bilježe značajan priljev radnika migranata iz zemalja jugoistočne Europe, Bliskog i Dalekog istoka. Iako se iskustva diskriminacije mogu razlikovati među državama članicama EU-a, (jer svaka država ima svoj pravni okvir, politike i društveni stavovi prema migraciji), radnici migranti u EU suočavaju se s određenim općim poteškoćama. Ovo uključuje (ali nije ograničeno na) nejednak tretman u procesu zapošljavanja, niže plaće i lošiji radni uvjeti u usporedbi s lokalnim radnicima, izrabljivanje od strane beskrupulozni poslodavci, kao što su uskraćivanje plaća, prekomjerno radno vrijeme, nesigurni radni uvjeti, predrasude, stereotipi, te negativni stavovi lokalnog stanovništva, neadekvatna zaštita neprijavljenih radnika migranata, njihovo napuštanje ranjivi na iskorištavanje i ograničen pristup pravima. Projektne aktivnosti, dakle, imaju dvojak karakter. S jedne strane jesu s ciljem podizanja svijesti javnosti i donositelja odluka o teškoj situaciji u kojoj se nalaze radnici migranti i diskriminacije s kojom se suočavaju, s ciljem poticanja relevantnih dionika na donošenje politika koje izjednačavaju položaj radnika migranata s domaćom radnom snagom. To će se postići kroz aktivnosti kampanje podizanja svijesti, istraživanja i objavljivanja rezultata.

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

- U lipnju 2023. godine prijavili smo projekt naziva “Peer2Peer Against Racism“ na natječaj CERV-2023-EQUAL. Projekt smo prijavili u partnerstvu s konzorcijem koji se sastoji od: ARCI FIRENZE (Italija), USMA Padova (Italija), Glocal Factory (Italija), Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts (Slovenija), Udruga Breza (Hrvatska), Second Tree (Grčka), VAEV R&D (Austrija), Fundacio Campus Arnau (Španjolska), Fundacio Red Incola (Španjolska), Pluralis ASBL (Luxembourg), Creative Station (Srbija). Problem rasizma u Europi je neosporan i uočljiv, i potrebno je djelovati kako bi se pokušali zaustaviti zločini iz mržnje, koji su trenutno svi prevladavaju na našim prostorima. Naš projekt želi napraviti a doprinos mijenjanju ove situacije promicanjem vrijednosti jednakosti i nediskriminacije, u cilju borbe protiv oblika netolerancija i rasizam trenutno prisutni na našem kontinentu. „EU Akcijski plan protiv rasizma“ i “Direktiva o rasnoj jednakosti” su strategije koje želimo implementirati i na kojima smo temeljili naš projekt ideje. Projekt ima za cilj uključiti škole, tvrtke i lokalne zajednice. Smatramo da je potrebno osnažiti i educirati što više aktera moguće osigurati učinkovitost projekta. Cilj našeg projekta je podizanje svijesti u cilju prevencije formi nasilja, diskriminacije i zločina iz mržnje od počinjenja do na štetu Europe kakvu želimo: dobrodošla Europa koja je točka referentni za unapređenje i zaštitu ljudskih prava.
- U lipnju 2023. prijavili smo projekt “Fostering Racial Equality and Diversity F.R.E.D“ u partnerstvu s konzorcijem kojem je na čelu Centar za mirovne studije Zagreb na natječaj CERV-2023-EQUAL. Projekt je usmjeren na smanjenje rasizma, diskriminacije i druge oblike netolerancije temeljene na rasnom ili etničkom podrijetlu, boji kože i religije, uključujući međusektorsku diskriminaciju i pojačati zaštitu skupina, zajednica i pojedinaca pogođenih rasizma, diskriminacije i netolerancije.

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

- Sudjelovanje u radu članica u nekoliko nacionalnih i lokalnih radnih skupina i tijela:
  - Županijskog tima Osječko-baranjske županije za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;
  - Radne skupine za praćenje govora mržnje;
  - Radne skupine za izradu Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine
    - Neformalne Inicijative za poboljšanje sustava primarne pravne pomoći.
    - Stručno usavršavanje zaposlenika;
    - Prijavljivanje na natječaje za organizacije civilnog društva iz EU fondova i nacionalnih programa; samostalno i s našim konzorcijem europskih, nacionalnih i lokalnih partnera;
    - Obavljanje osnovne djelatnosti organizacije: trošak revizije, kupnja i održavanje računalne opreme i web stranice, režijske i uredske troškove.

Izvršna direktorica Centra za mir – Osijek

Natalija Havelka

